

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 29 lutego 2024 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

sprawy Ł. M.

skazanego z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 25 listopada 2022 r., sygn. akt V Ka 642/22,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Sochaczewie

z dnia 14 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 189/20,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Sochaczewie z dnia 14 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 189/20:

1/ oskarżony Ł. M. został uznany za winnego tego, że w dniu [...] 2020 r. na drodze krajowej nr [...] w m. M., gm. M., pow. s., woj. [...], umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki [...] nr rej. [...], znajdując się w stanie nietrzeźwości (nie mniej niż 1,27 promila alkoholu we krwi) oraz pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu równoważnym ze stanem nietrzeźwości w postaci substancji psychotropowej - amfetaminy o stężeniu nie mniejszym niż 432,8 ng/ml - jadąc z prędkością ok. 104 km/h, a zatem przekraczając o ok. 14 km/h administracyjnie dopuszczalną prędkość, bez należytego sprawdzenia czy ma dostateczne miejsce, wykonywał manewr wyprzedzania jadącego przed nim pojazdu członowego składającego się z ciągnika siodłowego marki [...] o nr rej. [...] i naczepy marki [...] o nr rej. [...], w wyniku czego doprowadził do czołowego zderzenia z jadącym prawidłowo z kierunku przeciwnego samochodem osobowym marki [...] o nr rej. [...] kierowanym przez M. R. , czym nieumyślnie spowodował: u kierowcy pojazdu [...] M. R. (który nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa) wielonarządowe obrażenia ciała skutkujące jego zgonem na miejscu zdarzenia, u pasażerki pojazdu [...] D. K. (która nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa) obrażenia ciała w postaci urazowego pęknięcia śledziony, krwawienia w obrębie więzadła wątrobowo-dwunastniczego, stłuczenia płuc, złamania żeber VII-VIII po stronie lewej, pęknięcia gałki ocznej lewej, złamania oczodołu lewego (ściana boczna, dolna i przyśrodkowa), złamania wszystkich ścian zatoki szczękowej, złamania podniebienia twardego po stronie lewej, złamania lewego łuku jarzmowego, przy czym urazowe pęknięcie śledziony powodujące masywne krwawienie do jamy otrzewnej spowodowało u ww. ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej jej życiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k., u drugiej pasażerki pojazdu [...] W. J. (która nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa) obrażenia ciała w postaci pęknięcia śledziony, wieloodłamowego złamania trzonu kości ramiennej prawej, złamania wyrostka poprzecznego prawego trzonu LI, powierzchniowego krwiaka tkanek miękkich głowy okolicy czołowej i ciemieniowej po stronie lewej, stłuczenia tkanki tłuszczowej wokół mięśnia mostkowo-obojęczkowo-sutkowego lewego i lewej strony szyi z częściowym uszkodzeniem struktury mięśnia MOS, złamania kości nosowej, przy czym pęknięcie śledziony

spowodowało u niej ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej jej życiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k. oraz u pasażera pojazdu [...] K. S. (który nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa) obrażenia ciała w postaci rany szarpanej ramienia prawego, pęknięcia wątroby z krwotokiem wewnętrznym, stłuczenia płuc, złamania żeber VI-XII po stronie prawej, przy czym pęknięcie wątroby z krwotokiem wewnętrznym spowodowało ciężki uszczerbek na zdrowiu ww. w postaci choroby realnie zagrażającej jego życiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k., tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. - i za to wymierzono mu karę 9 lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

2/ oskarżony Ł. M. został uznany za winnego tego, że w dniu [...] 2020 r. na drodze krajowej nr [...] w m. M. , gm. M. , pow. s., woj. [...], w ruchu lądowym kierował samochodem osobowym marki [...] o nr rej. [...] znajdując się w stanie nietrzeźwości (nie mniej niż 1,27 promila alkoholu we krwi) oraz pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu równoważnym ze stanem nietrzeźwości w postaci substancji psychotropowej - amfetaminy o stężeniu nie mniejszym niż 432,8 ng/ml lub dążącym do tej wartości, tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 1 k.k. - i za to wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat; na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeczono od niego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 5.000 zł;

3/ na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd Rejonowy połączył kary orzeczone za zbiegające się przestępstwa i wymierzył oskarżonemu Ł. M. karę łączną 9 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet na podstawie art. 63 § 1 i 5 k.k. okres zatrzymania oskarżonego w sprawie od dnia 27 lutego 2020 r. do dnia 29 lutego 2020 r. oraz okres tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 5 marca 2020 r.;

4/ na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd połączył środki karne orzeczone za zbiegające się

przestępstwa i wymierzył oskarżonemu Ł. M. łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio, zaliczając na podstawie art. 63 § 4 k.k. na jego poczet okres zatrzymania dokumentu prawa jazdy nr [...] od dnia 27 lutego 2020 r.; na podstawie art. 46 § 2 k.k. i art. 47 § 3 k.k. Sąd orzekł od oskarżonego nawiązkę na rzecz pokrzywdzonych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, podnosząc obrazę prawa procesowego, mającą istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów w postaci oparcia wyroku oraz wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności na niepełnych, wadliwych i niespójnych opiniach biegłych z Uniwersytetu w B. Zakładu Medycyny Sądowej z dnia 1 kwietnia 2022 r.; art. 410 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, takich jak przyczynienie się pokrzywdzonych poprzez brak zapięcia pasów bezpieczeństwa; art. 170 § 1 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o dopuszczenie i przeprowadzenie wspólnej opinii przez biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych oraz z zakresu medycyny sądowej; jak również zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 11 § 1 i 2 k.k. polegające na błędnym uznaniu, że zachowanie przypisane oskarżonemu należy zakwalifikować jako dwa czyny; art. 42 § 3 k.k. poprzez jego wadliwą wykładnię prawną z pominięciem prawidłowo ustalonej przez sąd okoliczności, że pokrzywdzeni w znacznym stopniu przyczynili się do skutku wypadku określonego w art. 177 § 2 k.k., co stanowi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami i w związku z tym zakaz prowadzenia pojazdów nie powinien zostać orzeczony dożywotnio; nadto zarzucono naruszenie art. 46 § 2 k.k.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w Płocku na mocy wyroku z dnia 25 listopada 2022 r., sygn. akt V Ka 642/22, zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że ustalił, iż oba zarzucone i przypisane oskarżonemu czyny stanowią jedno przestępstwo wyczerpujące znamiona art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. - i za to wymierzył mu karę 9 lat pozbawienia wolności; na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio; na mocy art. 63 § 1 i 5 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego

pozbawienia wolności w sprawie, tj. okres zatrzymania od dnia 27 lutego 2020 r. do dnia 29 lutego 2020 r. oraz okres tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 5 marca 2020 r.; na podstawie art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od 27 lutego 2020 r. W pozostałym zakresie, tj. w zakresie rozstrzygnięć ujętych w punktach: 7 - 10 zaskarżony wyrok utrzymał w mocy i zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Od wyroku Sądu odwoławczego kasację wniósł obrońca skazanego Ł. M. . Zaskarżył wyrok na podstawie art. 519 k.p.k. i art. 520 § 1 k.p.k. w całości i na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie:

1/ art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k.

- poprzez nierzetelne i nietrafne odniesienie się do zarzutu braku ustalenia związku przyczynowego niezapięcia pasów bezpieczeństwa przez pokrzywdzonych z wystąpieniem skutku określonego w art. 177 § 2 k.k. poprzez stwierdzenie, że „okoliczność ta została wyjaśniona i (...) nie jest konieczna dla rozstrzygnięcia sprawy”, podczas gdy opinie biegłych są niepełne w tym zakresie (m.in. brak ustalenia przyczyny przemieszczenia się fotelu pokrzywdzonego kierowcy);

- poprzez nietrafne zastosowanie art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. przez oddalenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu ze wspólnej opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i medycyny sądowej, w sytuacji, gdy związek przyczynowy niezapięcia pasów bezpieczeństwa przez pokrzywdzonych z wystąpieniem skutku określonego w art. 177 § 2 k.k. nie został ustalony w sposób pełny, jasny, a przez to rzetelny, co dodatkowo narusza pryncypialną zasadę postępowania karnego określoną w art. 2 § 2 k.p.k. oraz art. 170 § 1a k.p.k.;

- poprzez nieodniesienie się do dowodu z dokumentu prywatnego złożonego do akt sprawy wraz z pismem obrońcy z dnia 9 listopada 2022 r., stanowiącego prywatną opinię biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych;

2/ art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie nieprawidłowej kontroli odwoławczej poprzez zaaprobowanie nietrafnej oceny dowodów przez sąd I

instancji, tj. opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych oraz sprawozdań sądowo- lekarskich wraz z opiniami zespołu biegłych z Uniwersytetu o w B. Zakładu Medycyny Sądowej, w sytuacji, gdy te opinie są niepełne (nie ustalają, w jaki sposób doszło do przemieszczenia się fotela pokrzywdzonego kierowcy, nie opisują związku przyczynowego niezapięcia pasów bezpieczeństwa przez pokrzywdzonych z wystąpieniem skutków określonego w art. 177 § 2 k.k.).

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Płocku oraz zmienionego nim wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Sochaczewie do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację obrońcy, prokurator Prokuratury Rejonowej w Sochaczewie wniósł o oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym, o jakim mowa w art. 535 § 3 k.p.k. Analiza zarzutów kasacyjnych nie wykazała, by w sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 523 § 1 k.p.k.

Na samym wstępie należy podkreślić, że nie można było uznać, iż Sąd odwoławczy naruszył art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. akceptując stanowisko Sądu I instancji, że nawet ustalenie, iż pokrzywdzeni mający zapięte pasy, nie odnieśliby stwierdzonych u nich obrażeń ciała, nie skutkowałoby wyeliminowaniem tychże, realnie poniesionych obrażeń z opisu czynu oraz zmianą kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu. Czym innym było bowiem uwzględnienie faktu i zakresu przyczynienia się pokrzywdzonych do skutków wypadku – co Sądy obu instancji uczyniły – a czym innym wyciągnięcie z tego faktu wniosków, które wysnuwa obrońca w ramach kasacji. Sąd odwoławczy odniósł się do wszystkich kwestii podniesionych obecnie w kasacji wykazując należycie i rzetelnie, dlaczego trzeba uznać kwestię niezapięcia pasów przez pokrzywdzonych za w pełni „wyjaśnioną”.

W niniejszej sprawie już Sąd I instancji wskazał jasno w ustaleniach faktycznych, że „W chwili wypadku pokrzywdzeni M. R. , D. K. , W. J. i K. S. nie mieli zapiętych pasów bezpieczeństwa”. Tę okoliczność jako łagodzącą, uwzględnił kształtując oskarżonemu wymiar kary za przypisany mu czyn z art. 177 § 2 k.k. Sąd I instancji przeprowadził bardzo szczegółowe postępowanie w zakresie ustalenia

związku przyczynowego pomiędzy niezapięciem pasów bezpieczeństwa przez pokrzywdzonych a skutkami wypadku. Na podstawie uzupełniającej pisemnej opinii biegłego A. W. ustalił, że wszyscy pokrzywdzeni w chwili wypadku nie mieli zapiętych pasów bezpieczeństwa. Biegły wskazał i szczegółowo opisał materiał dowodowy, na podstawie którego dokonał powyższych ustaleń. Sąd opinię tę uznał za zupełną, rzeczową, szczegółową i logiczną, nie zawierającą wewnętrznych sprzeczności. Identyczne wnioski wynikały z opinii zespołu biegłych z Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu w B. W opinii tej biegli dokonali analizy potencjalnych skutków wypadku i stwierdzili, że pokrzywdzeni K. S. i W. J., gdyby siedzieli w zapiętych pasach bezpieczeństwa, to same uszkodzenia pojazdu mogłyby mieć niewielki wpływ na powstanie u nich obrażeń ciała: gdyby mieli zapięte pasy bezpieczeństwa prawdopodobnie mogliby doznać obrażeń kwalifikowanych z art. 217 k.k. lub art. 157 § 2 k.k. lub art. 157 § 1 k.k. Jeśli chodzi o dwóch pozostałych pokrzywdzonych, D.K. i M. R., to gdyby mieli oni zapięte pasy bezpieczeństwa to same uszkodzenia pojazdu mogłyby mieć niewielki wpływ na powstanie obrażeń ciała: prawdopodobnie mogłyby doprowadzić do skutków z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. (kwalifikacja tożsama z kwalifikacją prawną wynikającą z dokumentacji medycznej i opinii biegłej A. K.), ewentualnie do skutków z art. 157 § 1 k.k. (kwalifikacja inna niż wynikająca z tej dokumentacji). Obrona zakwestionowała jedynie opinię biegłych dotyczącą pokrzywdzonego M. R. Biegła I.P. słuchana na tę okoliczność na rozprawie szczegółowo wskazała, dlaczego istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nawet gdy pokrzywdzony M. R. miałby zapięte pasy bezpieczeństwa, to i tak na skutek wypadku doznałby obrażeń ciała tożsamych z kwalifikacją prawną biegłej A.K. wskazując na zakres uszkodzeń samochodu [...] wynikających z opinii A. W. i P. K.

Sąd I instancji po dokonaniu analizy tych wniosków wynikających z opinii wskazał, iż „nawet w przypadku określenia przez biegłego wypadkowego poszczególnych faz przemieszczania się ciała pokrzywdzonych w pojeździe opinia biegłych lekarzy i tak zawsze miałaby charakter hipotetyczny co do rodzaju obrażeń ciała, jakie potencjalnie mogliby doznać pokrzywdzeni przy zapiętych pasach bezpieczeństwa i nie zawierałaby 100% pewności, lecz większe lub mniejsze prawdopodobieństwo. Należy podkreślić, iż dla odpowiedzialności karnej

oskarżonego za spowodowanie wypadku drogowego istotne znaczenie ma to, jakich obrażeń ciała doznali pokrzywdzeni i jaka jest ich kwalifikacja prawna. To zaś zostało ustalone ponad wszelką wątpliwość w dokumentacji medycznej i opinii biegłej A.K. oraz biegłych z U w B. Brak zapiętych pasów bezpieczeństwa przez pokrzywdzonych pozostaje bez wpływu na odpowiedzialność karną oskarżonego za popełnione przestępstwo, a zgodnie z ustalonym orzecznictwem winno być rozpatrywane jako przyczynienie się pokrzywdzonych do zintensyfikowania skutków wypadku, co powinno być przez sąd uwzględnione przede wszystkim przy wymiarze kary i wysokości szeroko pojętych roszczeń odszkodowawczych. Tak też sąd uczynił w przedmiotowej sprawie. Z tych też względów oddalił wniosek dowodowy obrońcy oskarżonego o powołanie zespołu biegłych”.

Rozważania i argumenty Sądu I instancji na temat zapięcia pasów przez pokrzywdzonych są wyczerpujące. Co więcej, wyraźnie w postanowieniu o powołaniu zespołu biegłych z U. w B. (k. 1106) Sąd wskazał, że biegli mają ustalić, jakie skutki dla wypadku miało niezapięcie pasów przez pokrzywdzonych. Wbrew twierdzeniu obrońcy, opinia U. w B., na której oparł się Sąd odnosi się do tego, „dlaczego fotel pokrzywdzonego kierowcy został zniekształcony”. Na k. 1347 biegli zaznaczyli, iż „przy przyjęciu, że fotel kierowcy uległby odkształceniu w opisany wyżej sposób, przy zapiętych pasach wyposażonych w napinacz pirotechniczny, M. R. mógłby być nieco bardziej narażony na powstanie w/w obrażeń od mocno napiętej biodrowej części pasa bezpieczeństwa, niż gdyby fotel pozostał nieuszkodzony. (...) M. R. , przy zapiętych pasach bezpieczeństwa prawdopodobnie doznałby podobnych obrażeń ciała do opisanych w protokole sekcyjnym – kwalifikacja prawna obrażeń ciała najprawdopodobniej byłaby tożsama z kwalifikacją obrażeń wynikających z dokumentacji medycznej i opinii biegłej A.K.”. Okoliczność ta została potraktowana jako „redukująca stopień przypisywanej sprawcy ujemnej treści społecznej szkodliwości”. Sąd I instancji jasno wskazał, że „przy wymiarze kary za spowodowanie wypadku sąd jako okoliczność łagodzącą potraktował przyczynienie się pokrzywdzonych do skutków wypadku (nie mieli zapiętych pasów bezpieczeństwa) albowiem z opinii biegłych z U. w B. wynika, że gdyby pokrzywdzeni mieli zapięte pasy, to obrażenia ciała, jakich doznaliby w wyniku wypadku, mogłyby być łagodniejsze (...)”.

Obecnie obrońca zdaje się ignorować te wnioski, dezawuuując je jednym stwierdzeniem, że „Sąd uznał, iż okoliczność ta została wyjaśniona i (...) nie jest konieczna dla rozstrzygnięcia sprawy”. Szczegółowe i wyczerpujące postępowanie dowodowe Sądu I instancji w tym zakresie i rzetelność przedstawionych wniosków sprawia, że nie można się z tą opinią zgodzić. Z uzasadnienia kasacji ponadto wynika, że obrońca naruszenia prawa nie upatruje w tym, iż Sąd odwoławczy nie uznał, by niezapięcie pasów miało znaczenia dla skutków wypadku – bo przecież takie ustalenia poczynił – ale, że nie dość uwzględnił to, iż przyczynienie się przez pokrzywdzonych „zintensyfikowało skutki wypadku drogowego”.

Tymczasem z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji jasno wynika, że Sąd ten wziął omawianą okoliczność pod uwagę i potraktował jako okoliczność łagodzącą.

Było to procedowanie zgodne z koncepcją przyjętą przez Sąd Najwyższy, który wielokrotnie w swoim orzecznictwie wskazywał - „Niezależnie od niebezpieczeństwa, jakie stwarza sprawca, konieczne jest przeanalizowanie, czy późniejsza ofiara nie podjęła dobrowolnie zachowania, które obiektywnie zwiększyło to spowodowane już zagrożenie i zmaterializowało się w dalej idącym skutku. Rolą sądu jest ocena, czy tak w istocie było w konkretnym przypadku. W takim przypadku konieczne jest rozważenie zakresu współprzyczynienia się pokrzywdzonego do powstania określonych skutków ewentualnego wypadku komunikacyjnego (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2022 r., IV KK 320/20, LEX nr 3409145*). Istotne jest jednak, do jakich prawnomaterialnych skutków prowadzi dokonanie takiego ustalenia przez sąd: może to w pewnych wypadkach wykluczyć odpowiedzialność innego uczestnika wypadku lub też zmniejszyć jego odpowiedzialność w odniesieniu do zakresu przypisanych mu skutków, czy też wymiaru kary. W takim wypadku rolą sądu jest analiza stopnia naruszenia reguł bezpieczeństwa przez poszczególne osoby współprzyczyniające się do powstania skutku oraz ocena charakteru tych reguł (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., V KK 227/18, LEX nr 2681255*).

To Sąd procedujący w niniejszej sprawie miał więc uprawnienie do dokonania analizy tego, w jaki sposób w realiach tej sprawy taka okoliczność powinna wpłynąć na zmniejszenie odpowiedzialności sprawcy lub wymiaru kary.

Przyczynienie się innego uczestnika ruchu (nawet samego pokrzywdzonego) nie wchodzi w zakres znamion przestępstwa z art. 177 k.k. – należy zauważyć, że podobnie i słusznie uznał procedujący w niniejszej sprawie Sąd I instancji. A zatem gdyby nawet - w realiach danej sprawy - miało miejsce przyczynienie się kogoś lub czegoś do wypadku, to ów fakt przyczynienia się nie powinien znaleźć odzwierciedlenia w opisie czynu przypisanego sprawcy wypadku drogowego (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2021 r., IV KK 117/21, LEX nr 3245183*).

Z powyższych rozważań wynika, że nie jest zasadny zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy w Płocku art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., poprzez dokonanie nieprawidłowej kontroli odwoławczej wobec zaaprobowania nietrafnej oceny dowodów przez Sąd I instancji - bowiem ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy w Sochaczewie nie była dotknięta obrazą art 7 k.p.k. Nie można więc zgodzić się z obrońcą co do tego, że naruszeniem prawa przez Sąd odwoławczy było „zaaprobowanie nietrafnej oceny dowodów przez Sąd I instancji, tj. opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych oraz sprawozdań sądowo-lekarskich wraz z opiniami zespołu biegłych z Uniwersytetu w B. Zakładu Medycyny Sądowej”. Trafnie Sąd odwoławczy uznał, że zarzuty apelacyjne podnoszone przez obronę w tym zakresie były niezasadne, dodając, że: „Już tylko na marginesie dodać należy, iż oskarżony, jadąc bardzo szybko i z nadmierną przy tym szybkością, doprowadził do czołowego zderzenia z prawidłowo jadącym samochodem kierowanym przez zmarłego pokrzywdzonego, toteż tragiczne skutki przedmiotowego wypadku, są absolutnie normalnym, wręcz typowym następstwem przypisanego oskarżonemu zachowania i spowodowania całkowitego zniszczenia (zmasakrowania) obu pojazdów, widocznego naocznie w dokumentacji fotograficznej obrazującej powypadkowy stan pojazdów (karty 82-89)”.

Szczegółowość uzasadnienia wyroku Sądu I instancji pozwalała przy tym na uznanie ewentualnych niedostatków uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego za niemające znaczenia dla treści samego orzeczenia.

Jeśli chodzi o zarzut odnoszący się do wniosków dowodowych złożonych w postępowaniu odwoławczym, to trzeba stwierdzić, że nie doszło do naruszenia art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. przez oddalenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie

dowodu z kolejnej wspólnej opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i medycyny sądowej. Ten wniosek dowodowy został złożony przez obronę na rozprawie odwoławczej w dniu 18 listopada 2022 r. (k. 1882). Sąd postanowił oddalić wniosek na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., albowiem okoliczność, którą miałyby wykazać opinia biegłych została udowodniona zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy w zaskarżonym wyroku, co wynika także z treści uzasadnienia. Nadto wnioski tożsame rodzajowo były ponawiane w toku postępowania przed Sądem I instancji, do których Sąd ten szczegółowo się odnosił, m.in. w postanowieniu z dnia 17 maja 2022 r. Nie doszło więc do zarzucanego „nieodniesienia się”. Nie doszło też do „nieodniesienia się do dowodu z dokumentu prywatnego złożonego do akt sprawy wraz z pismem obrońcy z dnia 9 listopada 2022 r., stanowiącego prywatną opinię biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych”. W tym samym postanowieniu (k. 1882) Sąd odwoławczy postanowił oddalić ten wniosek dowodowy na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., albowiem powyższy dowód ma charakter prywatny i nie może stanowić dowodu w sprawie. Nadto z treści zapadłego wyroku wynika, iż kwestia niezapiętych pasów przez pasażerów była przedmiotem rozważań Sądu I instancji, który przecież przyjął przyczynienie się pokrzywdzonych, nadto wniosek złożony na tak późnym etapie postępowania jawi się jako zmierzający do przedłużenia tegoż postępowania. Obrońca nie wyjaśnił, dlaczego takiego wniosku nie złożył przed Sądem właściwym i powołanym do czynienia ustaleń faktycznych, a dopiero przed Sądem II instancji. Podstawa oddalenia wniosku została wskazana poprawnie i właściwa jest też druga część uzasadnienia, bowiem zgodnie z prawem wyjaśnia, dlaczego wniosek ten nie mógł zostać zrealizowany.

Na zakończenie należy zauważyć, że celem kasacji jest wyeliminowanie z obrotu prawnego już prawomocnych orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych rażących naruszeń prawa o podobnej randze. Nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania uchybień – i to rażących – w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z*

dnia 21 stycznia 2021 r., II KZ 45/20, LEX nr 3112380; z dnia 27 lipca 2021 r., I KK 121/20, LEX nr 3304206; z dnia 30 stycznia 2019 r., V KK 465/18, LEX nr 2621140). Kasacja jako nadzwyczajny środek zaskarżenia nie jest trzecią instancją, nie służy zatem do inicjowania powtórnej kontroli w zakresie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ani ponownej kontroli poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, lecz ma na celu eliminację błędów wynikających z wadliwego w stopniu rażącym zastosowania przepisów prawa materialnego lub procesowego albo związanych z wystąpieniem przesłanek z art. 439 § 1 k.p.k. (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2021 r., V KK 149/21, LEX nr 3269964*).

W rezultacie tych uwag nie można było uznać, by doszło do podniesionych w zarzutach kasacyjnych naruszeń przepisów dotyczących sposobu dokonywania kontroli apelacyjnej. W rezultacie tej oceny zarzuty kasacyjne jawią się jako całkowicie pozbawione podstaw, a więc konieczne było oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając nimi skazanego.

[J.J.]

[ms]